

II. korcsoport: általános iskola 7–8. osztály

Jókai Mór:

Az arany ember

(Részlet A Vaskapu c. fejezetből)

Egy heglánc közepén keresztültörve tetejéről talapjáig, négy mérföldnyi messzeségben; kétoldalt hatszáz lábtól háromezerig emelkedő magas, egyenes sziklafalak, középett az óvilág óriás folyama, az Ister: a Duna.

A ránehezülő víztömeg törte-e magának e kaput, vagy a föld alatti tűz repeszté kétfelé a hegláncot? Neptun alkotta-e ezt, vagy Volcán? Vagy ketten együtt? A mű Istené! Ahhoz hasonlót még a mai istenutánzó kor vaskezű emberei sem bírnak alkotni.

Az egyik isten keze nyomait hirdetik a Fruska Gora hegy tetején elszórt tengercsigák kövületei, a Veterani-barlang ásatag tengerlakó saurusai; a másik istenről beszélnek a bazaltok a Piatra Detonatán; a harmadikat, a vaskezű embert hirdeti a sziklába vágott hosszú padmalypart, egy országút, melynek boltozata is van; az óriási kőhíd oszlopmaradványai, az emléktábla a szikla oldalába domborműként vésve, s a meder közepébe vágott százlábnyi széles csatorna, melyen nagyobb hajók járhatnak.

A Vaskapunak kétezer éves históriája van, s négy nemzet nyelvén nevezik azt.